

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Valg af 11 Medlemmer til et Udvalg angaaende: Forslag til Sagtlov for Færøerne, til hvilket Udvalg er henvist: Forslag til Lov angaaende Indførelse af en ny Skyldførelse af Forbejendomme paa Færøerne m. m.

Valgte bleve paa Formandens Forslag: S. Sørensen, N. S. Jensen, A. Jensen, S. G. Jensen, Nørhave, R. Pedersen, R. Clausen, N. Chr. Jensen, T. Thomsen, Johansen og P. Holm.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af Forslag til Lov om en Haandværks- og Industri-tælling i Aaret 1897.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 613 ff; Udvalgets Betænkning i Tilleg B., Sp. 775—76.)

De stillede Vædringsforslag samt Lovforslagets Paragraffer sattes til Forhandling under et.

Ordføreren (Guldbrandsen): Som det vil fremgaa af den foreliggende Betænkning, har Udvalget i alt væsentligt kunnet tiltræde Forslaget og det saavel Forslagets Indhold som dets Form. Det har kun fundet Anledning til at foretage en lille Forandring i Lovforslagets § 2, en Forandring, der nærmest er af sproglig Natur, og som gaar ud paa, at Ordet „øvrige“ i Paragraffens tredje Linie udgaa. Ja, hermed kunde jeg for Resten standse; men jeg finder dog Anledning til at fremkomme med nogle Bemærkninger dels om de Hensyn, som have været bestemmende for Udvalgets Holdning i denne Sag, og dels om Maaden, hvorpaa Tællingen tænkes gennemført. Til Belysning af vort Landbrug, vort Skovbrug, vor Handel og Skibsfart, fori sagt af vore øvrige vigtigste Næringsveje, raade vi allerede her i Landet over et ret righoldigt og nogenlunde paalideligt statistisk Materiale; men vort Haandværk og vor Industri have hidtil i den Henseende været Stubbørn. Det vilde være urigtigt at paastaa, at disse Erhverv slet ikke have været Genstand for statistisk Underjøgelse; men det er dog alligevel saaledes, at de ere meget lidt blevne belyste af den Vej, og under alle Omstændigheder

er det netop saa, at en almindelig Statistikk over disse to Næringsveje have vi ikke. Det er denne Mangel, som den i det foreliggende Forslag foreslaaede Haandværks- og Industri-tælling skulde afhjælpe. Men foruden den almindelige Grund, at disse to Erhverv med Hensyn til statistisk Bearbejdelse skulde stilles lige med vore andre Næringsveje, har Udvalget en ganske særlig Grund til at anbefale, at den Tælling, som omhandles i Forslaget, bliver gennemført. Derjom man vil paastaa, at vore haandværks- og industri-drivende nærmest kunne henføres til de fordringsløse, de mere stille i Landet, vil man ganske sikkert gøre den Uret; tværtimod, Forholdet er endog saa det, at man nærmest, efter deres Optraeden at dømme, kunde være tilbøjelig til at tillægge dem netop de modsatte Egenstaber. Det er bekendt nok, at man fra Haandværkernes og de industri-drivendes Side fremsetter den Tanke, at disse to Erhverv i en ikke fjern Fremtid skulde blive Danmarks Hovederhverv, saa at endog Landbruget, som man hidtil har været vant til at betragte som vort Hovederhverv ikke blot nu og med Hensyn til Fortiden, men ogsaa med Hensyn til Fremtiden, efter de Herrers Mening ligefrem vil blive stillet i Skygge af Haandværk og Industri. Det er dog heller ikke nogen Hemmelighed, i alt Fald ikke for Rigsdagen, at der hvert Aar udbetales ret betydelige Tilskud til disse to Næringsveje af Statskassen, og naar de andre Næringsveje, som lide meget under den Beskyttelsestold, vi have, og som Haandværk og Industri nyde godt af, klage derover, møde de to nævnte Næringsveje op med den Paastand, at Beskyttelsestolden ikke kan være mindre, og at den egentlig snarere er for lav, og at der snarere var Rimelighed for, at man gik til at gøre den højere. Ved Siden deraf er Forholdet jo ogsaa det, at disse to Næringsveje jævnlig have været Stuepladsen for økonomiske Kampe af ret alvorlig Natur, dels af Lønkampe — Kampe mellem Arbejdsgivere og Arbejdere — og endelig af Kampe mellem Storindustrien paa den ene Side og Haandværkerne paa den anden Side. Jeg nævner for øvrigt ikke dette for at ville undersøge, hvorvidt f. Eks. Haandværkernes Paastand om, at Beskyttelsestolden burde være højere og Statstilskuddet forøges; jeg nævner det, som sagt, ikke for at ville paavise Berettigelsen eller Ikke-Berettigelsen af saadanne Paastande fra Industriens og Haandværkets Side, men jeg nævner det kun for at henlede Opmærksomheden paa, at disse to Erhverv have været Udgangspunktet og Stuepladsen for økonomiske Brydninger af ret alvorlig Natur og